

kaj bi najprej povedal? — V božični dóbi še smo, in božični prazniki so za vsakega kristijana tako ljubeznivi, začnimo tedaj tukaj.

I.

Pred rojstvom Kristusovim.

Zadnji dan adventa je, dan pred Božičem. Siva megla zastira rimsko nebo in zakriva ljubeznivo solnce, semkaj od Apeninov vleče precej ostra sapa. — Tako je nekako bilo ob rojstvu Kristusovem, snega niso imeli, pastirji so še pasli, a mrzlo je bilo in božje Dete je drgetalo od mraza v jaslicah.

Ne samo ob rojstvu Kristusovem, ampak v celem starem veku je bilo tako: solnce niso imeli, solnce resnice, in ostri sever je bril po vsej zemlji od ondod, kjer je prvi človek prestopil božjo zapoved. Človeški otroci so taval v temi in drgetali — v sužnosti hudega duha. — Uh, kako otožno, mrzlo in strašno je bilo na svetu pred Kristusom! In nikjer tega človek tako ne čuti, kakor v Rimu.

Saj je bil Rim gospodar celega starega sveta, kakor glava kraljuje nad telesom, tako je Rim kraljeval nad svetom, in kakor se v srcu stekajo vse žile človeškega telesa, tako so se v Rimu stekale žile celega sveta. Središče in srce Rima pa je bil forum. Kaj je to forum? Forum je po naše trg; kakor je po naših mestih povsod glavni trg, tako je tudi stari Rim imel svoj glavni trg ali forum. Tukaj so bila največja svetišča rimske države, tukaj je imelo rimsko ljudstvo svoje skupščine, tukaj je rimsko starešinstvo (senat) imelo svojo svetovalnico, tukaj so se rimski gizdalini sprehajali, tukaj so sodniki sodili, tukaj se je vagala sreča in nesreča vseh ljudstev starega sveta.

Ako se približamo foru od severne strani, pridemo najprej na slavni Kapitól, nizek holmec, na katerem je majhen trg, palače in kip cesarja Marka Avrelija na konju. — Ne moremo se tukaj muditi, ampak hitimo čez trg na nasprotno stran proti stopnicam, ki vodijo v nižavo. Kak pogled se nam tu odpre! Pred nami leži štirivoglata, podolgasta dolina — polna razvalin. To je stari, slavni forum. — Zdi se nam, da gledamo na bojno polje, kjer se je ravno končala strašna bitka. Vse navskriž ležijo stebri in razdrti zidovi, kakor vojaki drug čez drugega; nekateri se še drži po koncu, drugi bodo sedaj in sedaj padli, tako se zdi. — Neka tesnoba se poloti človeka, ko razmotruje to strašno grobišče stare rimske moči in slave. Tu je bilo srce rimske države, tu se je nakopičila vsa lepotija, vse bogatstvo pa tudi vsa grdoba od starega sveta — in dandanes neme razvaline zijajo na nas, kakor prazne lubanje. Tu so se sprehajali nekdanj ponosni Rimljani, gospodje celega sveta, tu je odmevala nekdanj mogočna beseda rimskih govornikov, tu je kar mrgolelo ljudstva, bogatinov, trgovcev, ptujcev, sužnjev; tu je rimsko ljudstvo živahno pozdravljalo svoje vojskovodje, ki so se zmagovito vračali iz boja, tu so duhovniki rimskih malikov tekali sem in tje, zažigali bogovom daritve in vedeževali. In dandanes? Vsi so odšli v grob, ostale so le razvaline in nič drugo. Tako mine slava sveta!

(Dalje prih.)

Smešnica. Nožar se je hvalil na trgu, da ima na prodajo izyrtne nože za koline. «Pač dobro, da to vem — reče neki mož —. Prodal sem edino svinjo, in žena me zdaj vedno krega, da ne bova za koline nič imela. Torej si bom pa vaš nož kupil, da bova imela z ženo vsaj nekaj za koline.»

Razne stvari.

Domače. (Milostlj. knezoškof) so se že danes teden vrnili z Dunaja; kajti posvetovanje avstrijskih škofov je tokrat trajalo samo dva dni.

(Cesaričinja-udova), Stefanija, se je te dni s svojo hčerko, nadvojvodinjo Elizabeto, odpeljala v Opatijo, da ondi ostane čez zimo.

(Županova izvolitev). Te dni je novi občinski zastopnik v Gornjem gradu izvolil svojim županom g. notarja Antona Svetina.

(Deželni zbor.) V seji dne 18. jan. so poslanec dr. Sutter in tovariši stavili predlog, naj se c. kr. vlada naprosi, da pri novi pogodbi z Ogersko odločno zahteva pravičnejšo razdelitev skupnih državnih prispevkov ter varuje gospodarske koristi avstrijskih kronovin. — V deveti seji pa se je mestni občini Brežice za 5 let dovolila pravica, da sme na mostu čez Savo pobirati mostnino od voza po 20 kr. in sicer od takih voz, ki ne porablajo mestnega broda.

(Požar.) V noči od dne 14. do 15. jan. je nastal po neprevidnosti ogenj v kleti graščine vojvode iz Parme pri Cmureku. Nevarnost za ves grad je bila velika, ker je bilo v kleti 80 kubičnih metrov drv in vagon preмога; vendar so na srečo domači hitro ogenj pogasili.

(Ptuj napreduje.) Na Ptujju dobijo telefon. Centrala ali središče bode na «rotovžu», od koder bode zveza z vsemi javnimi poslopi. Res, Ptuj napreduje, žal, da tudi v dolgovih.

(† Božidar Kurboš), c. kr. poštni uradnik v Gradcu, je umrl dne 15. jan. po dolgi bolezni; previden sv. zakramenti, pri Mali Nedelji, pri gostoljubni Jožef Kocbekovi obitelji v 28. letu svoje dóbe. Bodi mu zemljica lahka!

(Pomiloščenje.) Karol Kramberger od Sv. Barbare pri Vurmbergu je lani meseca avgusta v Gradcu ustrelil ključavničarja Kranjca in težko ranil njegovo ženo. Bil je na smrt na vislicah obsojen. Svetli cesar so ga sedaj pomilostili. Zato pa bo moral celo svoje življenje sedeti v luknji.

(Laporski občinski zastop) je v seji dne 15. jan. enoglasno sklenil, od sedaj le v slovenskem jeziku uradovati ter le slovenske dopise vsprejemati. Prav tako! Kdaj pa bodo to storile sosedne občine, Črešnjavec, Pretrež, Vrhloga, Vrhole, Hošnica, Brezje in Hrastovec, v kojih zastopih so večji del sami zavedni Slovenci? Se ve, véasih tudi te občine v slovenskem jeziku uradujejo, zakaj pa ne vsikdar?

(Misijon.) V nedeljo se je začel v Konjicah sv. misijon, katerega vodita č. jezuita, P. Franc Doljak in P. Jakob Vrhovec. Udeležba je velikanska.

(Učiteljstvo.) Nadučiteljica sta postala gg. učiteljica Jan. Tomazič v Tinjah in Jož. Zemljčič v Brezju pri Mariboru; učitelj na šoli okolice celjske je postal g. Jož. Šmorancer iz Velikih Lašč, podučitelj pa gg. Jož. Brinar iz Slov. Bistrice v Vojniku, Jož. Zorn z Goriškega v Dramljah in Leop. Pavlin iz Gaberja pri Sv. Jerti pri Laškem.

(Morilec in ropar Pavel Ferme), ki je v v Trojanah in Ločici umoril štiri ljudi, bode sojen v Celju, ker je ljubljansko deželno sodišče slučaj v Trojanah odstopilo sodišču celjskemu.

(Vratice) je pred kratkim precej razsajala med otroci na Zidanem mostu. Toda Heilserumovo zdravilo jo je pa skoraj že do cela pregnalo.

(Sejem na Teharjih). Teharski sejmi so daleč okrog znani; kupec in kmet jih kaj rada obiskujeta. Letošnji sejem na god sv. Neže pa je bil še posebno dobro obiskovan. Ljudje ne pomnijo toliko živine, kakor je bilo zadnji terek. Novo, jako veliko sejmišče je bilo

skoraj napolnjeno. Živine se je prignalo čez 2000 glav in tudi konjski sejem je bil jako dobro obiskovan. Kupcev je bilo veliko in živina je bilo tudi draga. Tuji kupci so segli po najboljši živini, katero so jako dobro plačevali.

(Viničarske tečaje) je štajarski deželni odbor ustanovil na Borlu niže Ptuja, v Mariboru in v Lipnici. Več pove naznanilo.

(Nesreča). Na Zidanem mostu je padel oni četrtek popoldne v večernem mraku 52 let stari Janez Martinšek iz Svibne pri Radečah na potu iz Suhadola na Zidani most čez pečine na železniško tir tako nesrečno, da je ponoči umrl.

Društvene. (Katol. delavsko društvo) v Mariboru je imelo, kakor slišimo, v nedeljo občni zbor. Predsednikom je bil zopet izvoljen č. g. dr. Alojz Meško, za častna uda pa č. g. bogoslovska profesorja J. Zidanšek in M. Matek. Društvo že šteje nad 200 udov.

(Pri Sv. Križu na Murskem polju) je bralno društvo imelo občni zbor dne 12. jan. Med običajnimi točkami vspeoda so križevski pevci peli. Iz nagovora č. g. kaplana Jos. Weixla kot predsednika smo prepričani, da društvo v vsakem oziru napreduje; posebno je hvale vredno, da se mladina pridno k pristopu oglašča. Odbor pa je bil prejšnji izvoljen.

(Pri Sv. Antonu v Slov. gor.) je imelo bralno društvo zbor dne 12. jan. Udeležila sta se ga tudi domača gospoda duhovnika. Z mičnim govorom je udeležence hrabil g. nadučitelj Strelec. Lepo so vse zabavljali domači pevci in pevke pod vodstvom g. nadučitelja Pečovnika. Končno je bila tombola.

(V Jarenini) je bil na občnem zboru kmečkega bralnega društva izvoljen ta-le odbor gg.: Ivan Sekol, predsednik; Jožef Čonč, podpredsednik; Frančišek Jančič, tajnik; Lovrencij Murko, blagajnik; župan Ignacij Zupanič, odbornik; Leopold Zupanič in kaplan M. Mez-narič, namestnika. Izvolitev velja na tri leta. Dohodkov pa je društvo imelo lani 148 gld. 11 kr., stroškov pa 139 gld. 90 kr.

(Bralno društvo v Veržeji) bode imelo dne 26. januarja ob 3. uri popoldne v društveni sobi letni občni zbor po sledečem vspeodu: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročila tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Nekaj črtic o sadjarstvu in hmeljarstvu, govori g. nadučitelj Vauda. K mogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Čitalnica v Šmarijah) je pri občnem zboru volila v odbor: predsednik dr. Josip Rakež, podpredsednik Josip Kaič, blagajnik Franc Adrinek, tajnik Ivan Debelak, učitelj, odbornik dr. Franc Jurtela, namestnika

Franc Ferlinc in Martin Hrovat, veleposestnik v Orehku. V minolem letu je imela čitalnica dohodkov 318 gld., stroškov pa 254 gld.; naročena je na 21 časnikov.

(Kmetijsko bralno društvo pri Sv. Ilju) v Slov. goricah bode imelo v nedeljo, dne 26. januarja, popoldne po večerničah v gostilnici g. Celcerja občni zbor z volitvijo novega odbora. Udje in prijatelji bralnega društva so uljudno vabljeni.

Iz drugih krajev. (Pomazana cesarjeva podoba.) V sobi tržaske višje realke so nekateri zlikovci namazali cesarjevo podobo. Najbrž so to storili dijaki, ki se bodo nekdanj pravi Garibaldi. (Sekovska stolnica). Cesar so dovolili, da se določi za popravo stolne cerkve v Gradcu nadaljni državni donesek 10.000 gld. in da se prvi obrok za 1896 v znesku 3000 gld. takoj izplača.

(Ljudske šole na Dunaju). Dunaj ima 230 ljudskih, 53 meščanskih, 21 splošnih ljudskih in meščanskih šol ter 6 javnih otroških vrtcev.

(Gledališče pogorelo.) V Jekaterinoslavu na Ruskem je nastal ogenj v lesenem gledališču med predstavo. Gledališče je pogorelo do tal. Doslej so izkopali iz ruševin nad 50 mrtičev.

(Trtna uš po kranjskih vinogradih) se še vedno razširja. Od 10.836 ha vinogradov je dozdej okuženih, oziroma opustošenih že 7664 ha, najbolj v krškem okraju.

(Čudna rastlina). Neki Novak je dobil od vlade 2000 gld. podpore, da more potovati v Egiptet in v Indijo, nakupovat rastline, katera bojda natančno prerokuje vreme. Novak pravi, da naznanja tudi potres, nesreče po plinih, v rudnikih itd.

(Božji rop). V Gubenu na Pruskem so po noči 12. januarja vtrgali neznan lopovi v cerkev. Pokradli so denar iz nabiralnikov, vlomili v tabernakelj ter odnesli vse dragocenosti. Sv. hostije pa so pometali po tleh.

(Pazite na svetilnice!) Na Dunaju je padla nekemu mizarju goreča svetilnica na tla. Njemu in njegovi hčerki se vname obleka. Oba sta umrla stranske smrti.

(Nepreviden lovec). Na Ključevcu pri Kumu so šli trije kmečki lovci drug za drugim po potu. Hkrati se sproži puška I. Mandelca in zadene Jožeta Strgrška na temenu glave, da se mu je lobanja in možgani poškodovala. Mož ne bo ozdravel.

Loterijne številke

Trst 18. januarja 1896:	1, 61, 90, 30, 89.
Linc	29, 38, 7, 52, 10

v Čiste vinske drože

kolikor-koli

kupuje po najboljših cenah

Feliks Schmidl

žganjčar 3-3

v Mariboru. Koroške ulice 18.

Dr. Ljudevit Vipavc,

zagovornik v kazenskih zadevah v Celovcu, Beljaške ulice št. 56 A I. nadstropje.

Nova štacuna na Kartinovem v Ptuj.

Zaradi se približujoče spomladi izprodam svojo veliko zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga, priporočam pa tudi svojo veliko zalogo že novih letnih reči katere se po najnižjej ceni prodajejo.

Imam vedno najnovejše reči za možko obleko, kakor tudi za č. g. duhovnike; črna sukna kamgarm itd.

Kdor tedaj želi res dobro in po ceni kupiti, naj kupuje samo pri

Math. Nemeč-u

2-3

v „Novem štacunu na Kartinovem“.